

наступні групи: організаційно-правові, фінансові, економічні і соціальні. Але формування правової бази підприємництва є найголовнішою передумовою його становлення та розвитку.

Законодавство в сфері підприємництва повинно становити єдину систему як за взаємною узгодженістю норм, так і за повнотою нормативно-правового регулювання підприємницької діяльності. Для успішного розвитку підприємництва необхідно створити ефективну правову базу його функціонування, забезпечити належним чином юридичне закріплення прав та постійне правове забезпечення з боку держави, що гарантує захист законного функціонування підприємництва, сприяє його розвитку.

Економіко-правове регулювання підприємництва повинне забезпечувати свободу конкуренції між підприємцями, в тому числі і захист їх самих, і споживачів від будь-яких проявів монополізму та недобросовісної конкуренції; гарантувати всім підприємцям рівні права та створювати рівні можливості для доступу і використання матеріально-технічних, фінансових, трудових, інформаційних та природних ресурсів; гарантувати недоторканість майна та забезпечувати захист прав власності підприємця; впровадити стимулюючу податкову та фінансово-кредитну політику; стимулювати інноваційну діяльність за допомогою цільових субсидій, податкових пільг, цільових кредитів; створити сприятливе правове середовище для розвитку різноманітних форм коопераційних зв'язків та самоорганізації суб'єктів підприємництва.

Сьогодні необхідно зосередитися на проблемі формування та вдосконалення правової бази розвитку підприємництва. Розв'язання наявних проблем його розвитку в Україні, створення належного середовища потребують докорінної переорієнтації державної політики розвитку підприємництва. Завдання полягає у тому, щоб суттєво розширити його роль і місце в економічному житті суспільства, тому формування та вдосконалення нормативно-правової бази було і залишається провідним напрямом сприяння розвитку підприємництва в Україні.

Література:

1. Держкомстат України / <http://www.kmu.gov.ua>
2. Офіційний сайт АКИБ «УкрСиббанк» / www.ukrsibbank.com
3. Підприємницька діяльність в Україні / <http://www.ukrreferat.com/index.php?referat=37541>
4. Сучасні проблеми розвитку підприємництва в Україні / <http://www.economy-confer.com.ua/full-article/935/>
5. Підприємницька діяльність / <http://posibnyky.vntu.edu.ua/ekonomika/22.htm>

ФІНАНСОВИЙ РИЗИК ТА ШЛЯХИ ЙОГО ЗНИЖЕННЯ

РОБОЧА О. В.

Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

Науковий керівник – к.е.н, доцент

Малій О. Г.

Сучасне ринкове середовище неможливе без існування ризику. Будь-яка підприємницька діяльність змушена миритися з тим, що ризик — це невід'ємна її складова.

У фінансовому аналізі досліджується фінансовий ризик. Під фінансовим ризиком підприємства розуміється ймовірність виникнення несприятливих фінансових наслідків у формі втрачання доходів або капіталу в ситуації невизначеності умов проведення його фінансової діяльності.

Фінансовий ризик є об'єктивним явищем функціонування будь-якого підприємства, він супроводжує практично всі види фінансових операцій, всі напрями фінансової діяльності.

Фінансові ризики бувають: постійні та непостійні, прогнозовані та непрогнозовані.

Постійний фінансовий ризик характерний для всього періоду здійснення фінансової операції і пов'язаний з дією постійних факторів. Прикладом може слугувати валютний ризик.

Непостійний фінансовий ризик виникає лише на окремих етапах здійснення фінансової операції. Прикладом є ризик неплатоспроможності ефективно функціонуючого підприємства.

Прогнозований фінансовий ризик характеризує ті види ризиків, які пов'язані з циклічним розвитком економіки, передбаченим розвитком конкуренції тощо. Передбаченість фінансових ризиків має відносний характер, оскільки їх прогнозування із 100-процентним результатом надійності виключає розглядуване явище із категорії ризиків. Прикладом прогнозованого фінансового ризику є ризики інфляційний, процентний. Треба відмітити, що в даному випадку йдеться про короткострокове прогнозування.

До непрогнозованих фінансових ризиків належать ті ризики, які відзначаються повним непередбаченням їх прояву. Прикладом можуть слугувати ризики форс-мажорної групи, податковий та ін. В умовах економічної нестабільності України діяльність вітчизняних підприємств супроводжується різнобічним портфелем фінансових ризиків.

Розрізняють такі способи зниження ризику:

- розподіл ризику між учасниками проекту;
- страхування;
- резервування коштів на покриття непередбачених витрат.

Розподіл ризику реалізується під час розроблення фінансового плану проекту та конкретних документів.

Розподіл ризику поділяють на:

- кількісний (між замовником і виконавцем);
- якісний (учасники проекту приймають низку рішень, які розширюють або звужують діапазон потенційних інвесторів. Чим більший ступінь ризику учасники мають намір покласти на інвесторів, тим складніше залучити досвідчених інвесторів до фінансування проекту: за умов прийняття учасниками проекту більшої частки ризику на себе можна переконати досвідчених інвесторів знизити свої вимоги).

Страховання ризику є, по суті, передаванням частини ризиків страховій компанії. При цьому укладається договір страхування зі страховою компанією.

Резервування коштів на покриття непередбачених витрат являє собою спосіб боротьби з ризиком, який передбачає встановлення співвідношення між потенційними ризиками, що впливають на вартість проекту, і розмірами витрат, необхідних для подолання збоїв у виконанні проекту.

Існує два підходи до визначення структури резерву на покриття непередбачених витрат.

За першого підходу резерв поділяється на загальний і спеціальний. Загальний резерв має покривати зміни в кошторисі, доповнення до загальної суми контракту та інші аналогічні елементи. Спеціальний резерв включає в себе надбавки на покриття зростання цін, збільшення витрат за окремими позиціями, на оплату позовів за контрактами.

Другий підхід полягає із визначенні непередбачених витрат за їх видами (наприклад, на заробітну плату, матеріали тощо).

Така диференціація дає змогу встановити ступінь ризику, пов'язаного з кожною категорією витрат, які потім можна перенести на окремі етапи проекту. Цей підхід забезпечує достатній контроль за непередбаченими витратами, але необхідність використання великої кількості даних і оцінок спричинює застосовування його тільки у разі відносно невеликих проектів.

Сучасний етап розвитку міжнародного фінансового співтовариства висуває проблему управління ризиками в число найбільш пріоритетних.

Більше того, не без підстав можна стверджувати, що в постійно мінливому і взаємозалежному світі фінансових ринків і продуктів шанс на успіх мають тільки ті організації, які можуть контролювати свої ризики й ефективно ними управляти.

Література:

1. Балабанов, И.Т. Основы финансового менеджмента / И.Т. Балабанов. - М.: Финансы и статистика, 2007. - 512 с.
2. Бланк И.А. Финансовый менеджмент / И.А. Бланк. - К.: Ника-Центр, Эльга, 2007. - Т.1. - 624 с.
3. Голубев А.А. Финансовый менеджмент: навчальний посібник / А.А. Голубев.- СПАБ.: СПБ НДУ ГТМО, 2013. -130 с.
4. Лукасевич И.Я. Финансовый менеджмент: учебник / И.Я. Лукасевич.- М.: Эксмо, 2010. - 768 с.
5. Печанова М.Ю. Управление финансовыми рисками/М.Ю. Печанова.- М.: Финансы и статистика, 2009. - 61 с.

ОСОБЛИВОСТІ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ ТА ЇХ РОЛЬ ПРИ ОЦІНЦІ ВАРТОСТІ БІЗНЕСУ

САЄНКО І. І.

Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

Науковий керівник - к.е.н., доцент

Артеменко О. О.

Володіння нематеріальними активами - важлива конкурентна перевага, яка не завжди береться до уваги керуючими підприємств при виборі стратегії і розвитку підприємства. Нематеріальні активи здатні підвищити рівень капіталізації компанії і ринкову вартість підприємства.

Нажаль більшість підприємств володіють нематеріальними активами, але не відображають їх у своїй звітності, що істотно знижує вартість організації та позбавляє її ряду переваг, включаючи конкурентні переваги, а так само інвестиційну привабливість для інвесторів.

Отже основним завданням для менеджменту компанії являється виявлення, оформлення прав та обліку їх у звітності підприємства [1].

Відповідно до визначення, що міститься в Міжнародних стандартах оцінки МС) 2003, *неосяжні* (нематеріальні) *активи* являють собою інтереси, що містяться в нематеріальних об'єктах (навичках менеджменту та маркетингу кредитних рейтингів, гудвілі та різноманітних юридичних правах або інструментах (товарних знаках, авторських правах, франшизах, патентах, контрактах) [2].

За складом нематеріальні активи підрозділяються на чотири основні групи [3]:

- інтелектуальна власність;
- майнові права;
- відстрочені витрати;
- гудвіл.